

Regeringen
Näringsdepartementet
103 30 STOCKHOLM

Remissyttrande över betänkandet En utökad beslutanderätt för Konkurrensverket, SOU 2016:49, ert diarienummer N2016/04747/KSR

Domstolsverket har främst granskat betänkandet utifrån de konsekvenser förslagen kan väntas få för Sveriges Domstolar och eventuella resurstillskott som kan behövas om förslagen genomförs.

Domstolsverket ser inte att det uppstår några behov av ökade resurser till domstolarna om utredarens förslag att låta Konkurrensverket som första instans kunna fatta beslut i ärenden om konkurrensskadeavgift och förbud eller ålägganden i fråga om företagskoncentrationer genomförs.

Domstolsverket tar i detta remissvar även upp frågan om det lämpliga i att utöka Konkurrensverkets beslutanderätt och därmed förändra domstolarnas roll i de aktuella måltyperna.

I betänkandet En ny konkurrenslag (SOU 2006:99) redovisades en grundlig analys av om det fanns skäl för att föreslå att Konkurrensverket skulle få en generell behörighet att fatta beslut om konkurrensskadeavgift. Den sammanfattande bedömning som gjordes var att det inte fanns tillräckliga skäl för att föreslå att Konkurrensverket skulle få en sådan generell behörighet att fatta det första rättsligt bindande beslutet om konkurrensskadeavgift. Däremot föreslog utredningen att verket borde få besluta om konkurrensskadeavgift i ärenden som inte är tvistiga. Utredningens förslag genomfördes 2008 (prop. 2007/08:135, bet. 2007/08:NU14, rskr. 2007/08:237). Utredningen bedömde att en ordning där verket fattar beslut om konkurrensskadeavgift förutsatte att besluten fattades av ett råd eller ett liknande organ som var separerat från myndighetens utredande verksamhet, och att en naturlig följd av detta var att förfarandet vid verket skulle ta längre tid.

I promemorian Patent- och marknadsdomstol (Ds 2014:2) gjordes kompletterande överväganden till det som anfördes i Målutredningens betänkande om hur en ny ordning för domstolsprövning av de immaterialrättsliga, marknadsrättsliga och konkurrensrättsliga målen och ärendena bör vara utformad. I promemorian bedömdes att en enhetlig och koncentrerad domstolsprövning på de aktuella rättsområdena är nödvändig. Det föreslogs att domstolsprövningen av de immaterial-, marknads- och konkurrensrättsliga målen och ärendena skulle samlas i

en särskild domstol i första och andra instans inom ramen för de allmänna domstolarna (Patent- och marknadsdomstolen och Patent- och marknadsöverdomstolen).

I processuellt hänseende föreslogs flera åtgärder i syfte att säkerställa en effektiv handläggning. Målsättningen med den föreslagna reformen var att skapa en domstolsprövning som motsvarar högt ställda krav på effektivitet och kvalitet.

Promemorian tog även upp frågan om Konkurrensverket borde ges beslutanderätt i fler mål- och ärendetyper. Det konstaterades att som utgångspunkt ska domstolarnas verksamhet i möjligaste mån fokusera på dömande uppgifter och att en renodling av domstolarnas uppgifter förbättrar förutsättningarna för att bedriva den rättskipande verksamheten på ett mer effektivt sätt och med hög kvalitet. Om ärenden inte är av sådan karaktär att en domstolsprövning är nödvändig, bör utgångspunkten vara att de flyttas från domstol till förvaltningsmyndighet (se t.ex. prop. 2010/11:119 s. 27). Ärendena kommer i dessa fall att kunna prövas av domstol efter överklagande. Det påpekades vidare att en förutsättning för att kunna flytta prövningen av frågor från domstol som första instans är att det finns en förvaltningsmyndighet som har tillräcklig kompetens för att kunna hantera frågorna.

Patent- och marknadsdomstolen och Patent- och marknadsöverdomstolen inrättades per den 1 september 2016.

Utredaren har gjort ett omfattande och gediget arbete och betänkandet behandlar alla tänkbara infallsvinklar. I betänkandet redovisas för- och nackdelar med att bibehålla den nuvarande ordningen och olika argument ställs mot varandra.

De skäl som utredaren anför för sina förslag talar med viss kraft men inte helt för att göra de förändringar som föreslås.

Mot utredarens förslag talar följande skäl.

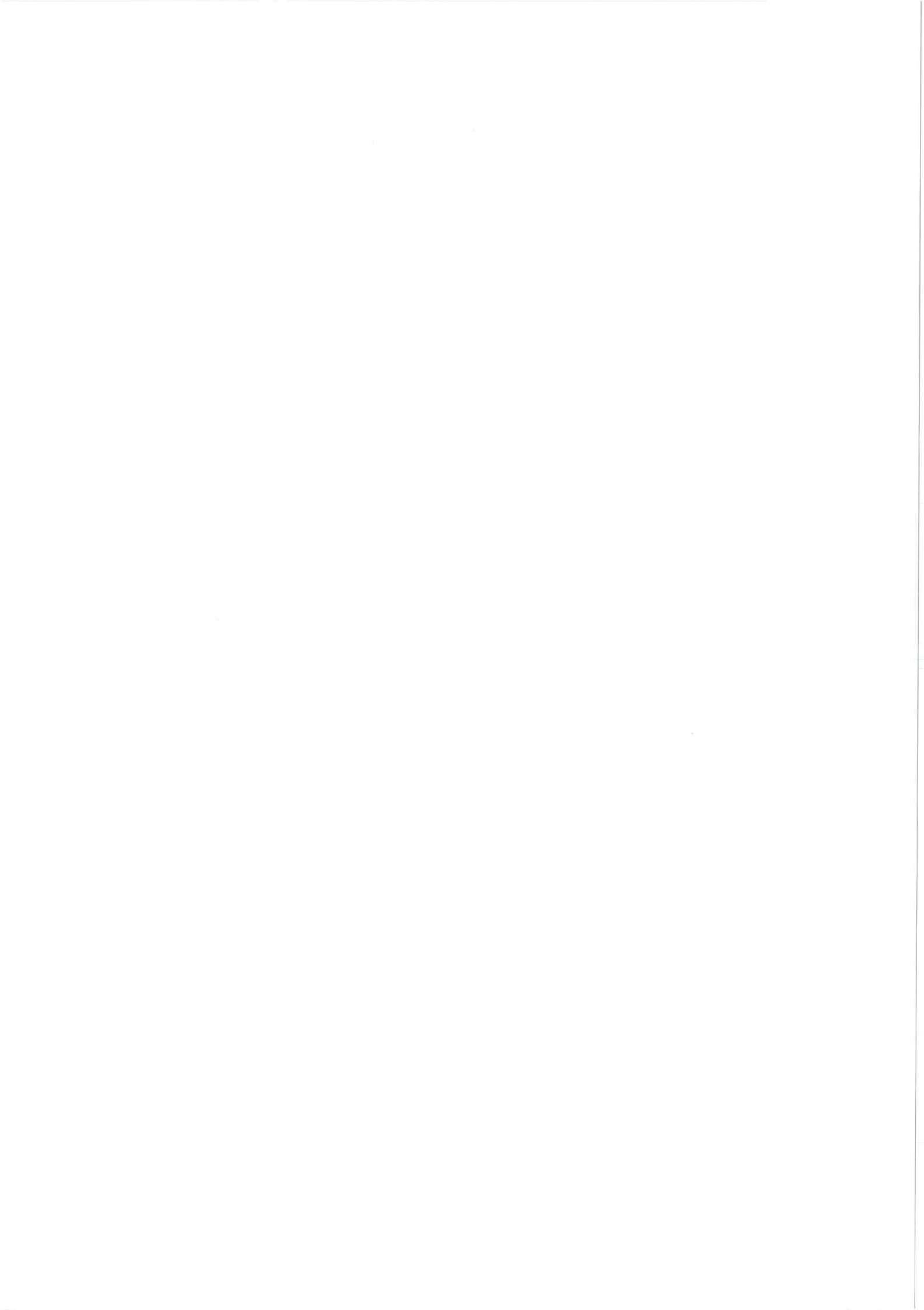
De nya patent- och marknadsdomstolarnas inrättande har inneburit att aktuella måltyper har samlats till en tingsrätt och en hovrätt. Domstolarna har förstärkts för att klara hateringen av målen. Det finns enligt Domstolsverket starka skäl att låta deras verksamhet stadga sig och efter en tid utvärderas innan några förändringar i deras uppgifter genomförs.

Såvitt Domstolsverket kan förstå så kommer inga besparingseffekter att uppstå om förslagen genomförs.

I avsnitt 8.3 redogörs för resultatet av intervjuer som skett med marknadsaktörer. Av den redogörelsen framgår att de ombud och bolagsjurister som intervjuats av rättssäkerhetsskäl motsätter sig de föreslagna förändringarna. Av vissa citat kan man dra slutsatsen att utredarens förslag kan komma att rubba förtroendet för Konkurrensverkets verksamhet och att kraven på ett rättsäkert förfarande bättre uppfylls om prövningen sker i domstol med Konkurrensverket som part och då inte efter ett överklagande av ett initialt beslut taget av Konkurrensverket.

Av de tre särskilda yttranden som fogats till utredningen från en sakkunnig och två experter framgår också att dessa, på delvis olika grunder, anser att den rådande ordningen bör bestå. Domstolsverket kan generellt sett instämma i de synpunkter som framförs i de särskilda yttrandena.

Domstolsverket avstyrker ett genomförande av utredarens förslag.

Domstolsverkets yttrande har beslutats av chefsjuristen Petter Franke efter föredragning av strategen Dan Töllborn

Petter Franke

Dan Töllborn

